

Blijven denken aan de bevrijding uit Egypte

1. INLEIDING BIJ HET VEERTIGDAGENPROJECT

Als jij op reis zou gaan, waar zou je dan het liefst heen willen? Naar een tropisch eiland waar je kunt snorkelen in de helderblauwe zee? Of naar de jungle waar je apen en slangen kunt spotten? In de Bijbel lees je dat de Israëlieten ook op reis gingen. Voor hen was dat iets heel bijzonders, want daarvóór waren ze slaven geweest in Egypte. Ze moesten heel hard werken voor de farao en mochten van hem niet uit zijn land weg. Totdat God hen op een dag uit Egypte bevrijdde. Die dag noemden ze voortaan het 'paasfeest'. Ieder jaar tijdens het paasfeest denken ze aan de bevrijding terug. Nadat ze uit Egypte waren vertrokken, gingen de Israëlieten op reis naar het land dat God hun beloofd had. Het was een lange, zware tocht door de woestijn, maar met een heel mooi eindpunt. Net als voor de Israëlieten is Pasen ook voor ons een feest van bevrijding: We vieren dat we bevrijd zijn door Jezus. En, net als zij, zijn ook wij op weg naar het beloofde land: Gods nieuwe

wereld. Over de reis van de Israëlieten en over onze reis naar het beloofde land kom je meer te weten tijdens dit paasproject: **Beloofd land in zicht.** Ga je mee op reis?

Tijdens dit project lezen we de volgende teksten uit het Oude en Nieuwe Testament:

- God bevrijdt de Israëlieten uit Egypte (Exodus 12:21-31 en 37-42)
- **Blijven denken aan de bevrijding uit Egypte (Exodus 13:3-10)**
- De doortocht door de Rietzee (Exodus 14:5-22)
- Bijna in het beloofde land (Deuteronomium 8:7-18)
- Blijven denken aan wat Jezus heeft gedaan (Lucas 22:7-8 en 14-20)
- Jezus het Paaslam (Lucas 23:32-49 en 1 Petrus 1:18-19)
- Gods nieuwe wereld (Lucas 23:50 – 24:8 en Hebréeën 3:1)

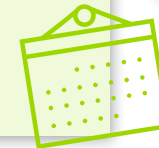
Voor het moment in de kerk is er iedere zondag een **projectlied** en een **kijktafel** (zie het moment in de kerkdienst voor uitleg over de kijktafel). Elke zondag komen er twee voorwerpen op de kijktafel bij:

1. Een **kijktafel** over het verhaal, die je met een standaard op de kijktafel kunt plaatsen.
2. Een passend voorwerp (**projectknutsel**) dat de kinderen tijdens de kinderdienst of thuis kunnen maken.

Het is leuk als de kinderwerker een voorbeeld van deze projectknutsel op de kijktafel voor in de kerk kan plaatsen. De kijktafel in de kerk is identiek aan de kijktafel die kinderen thuis kunnen maken.

Voor thuis is er een **boekje** en eenzelfde kijktafel als in de kerk. Het boekje bevat verhalen, opdrachten, de projectknutsel en een kleinere versie van de kijkplaten die ook in de kerk te zien zijn. Gezinnen kunnen thuis de platen uit het boekje halen en ze dubbelgevouwen op hun kijktafel thuis plaatsen.

Het **projectlied** is te vinden op debijbel.nl/bijbelbasics. Het **boekje** voor thuis en de platen voor in de kerk zijn te bestellen via <https://shop.bijbelgenootschap.nl>. De **projectknutsel** is te vinden in dit materiaal en in het boekje voor thuis.

2. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de tweede van een blok met zeven teksten over Pasen als feest van bevrijding en als beginpunt van de reis naar de nieuwe wereld, die God ons beloofd heeft.

Op deze zondag staat Exodus 13:3-10 centraal: de Israëlieten krijgen de opdracht om het paasfeest te blijven vieren.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op de Israëlieten die ieder jaar tijdens het paasfeest vieren dat God hen uit Egypte heeft bevrijd. Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op de Israëlieten die de opdracht krijgen elk jaar het paasfeest te vieren. Zo blijven ze eraan denken dat God hen uit Egypte heeft bevrijd.

Blijven denken aan de bevrijding uit Egypte

3. CONTEXT VAN DE BIJBELTEKST

Vorige week lazen we dat de Israëlieten, na een lange tijd van onderdrukking en slavernij, door God uit het land Egypte zijn bevrijd. Onder leiding van Mozes gaan ze op weg naar het beloofde land. Het volk krijgt de opdracht om de uittocht uit Egypte ieder jaar te blijven herdenken. Ieder jaar in de lente moeten de Israëlieten het paasfeest vieren. Het Hebreeuwse woord voor paasfeest is *pèsach*, wat letterlijk 'voorbijgaan' betekent. Want in de nacht waarin alle eerstgeborenen van de Egyptenaren stierven, ging de dood aan de huizen van de Israëlieten voorbij.

4. UITLEG VAN DE BIJBELTEKST

In Exodus 12 en 13 wordt verteld hoe de Israëlieten het paasfeest moeten vieren. Tijdens dit feest moet elk gezin jaarlijks een lam offeren, net zoals ze voor hun vertrek uit Egypte een lam slachtten en het bloed daarvan aan hun deurposten streken. Het vlees van het lam moet gebraden worden en daarna worden opgegeten samen met bittere kruiden en ongegist brood. De bittere kruiden staan voor de onderdrukking van het volk Israël in Egypte. Het ongegiste brood herinnert aan de haast waarmee de Israëlieten uit Egypte vertrokken. De paasmaaltijd moet thuis, binnen de eigen familie, gevierd worden. Direct op het paasfeest volgt het feest van het Ongedesemde brood (in de BGT: Feest van het Brood zonder Gist; zie Exodus 12:14-19 en 13:3-10, en zie ook Exodus 23:15 en Leviticus 23:5-8). Zeven dagen lang mogen de Israëlieten niets eten waar gist in zit. Behalve dat het verbod op gist een herinnering is aan de haast waarmee de Israëlieten uit Egypte zijn weggevlucht, heeft het nog een andere achtergrond: gist staat symbool voor bederf. Door gist wordt brood sneller oud en bederft het

eerder. De Israëlieten moesten als nieuw volk uit Egypte wegtrekken en daarom moest alles wat bedorven was - zowel in letterlijke als in figuurlijke zin - worden vermeden. In het Nieuwe Testament vind je deze gedachte terug in 1 Korintiërs 5:6-8.

Veel voorschriften rondom het paasfeest (Pesach) worden in het Jodendom nog steeds nageleefd. De regels uit de Bijbel zijn in het Jodendom aangevuld met tradities uit oude rabbijnse teksten. Voorafgaand aan Pesach vindt er in Joodse huishoudens een grote schoonmaak plaats en wordt alles weggedaan waar gist in zit. Kinderen doen een spelletje waarbij ze stukjes brood verstoppen en hun ouders die moeten zoeken. Het pesachfeest, dat zeven of acht dagen duurt, begint met een maaltijd, de zogenaamde sedermaaltijd. Tijdens die maaltijd staan er verschillende gerechten op tafel die een symbolische betekenis hebben. Zo ligt er een botje op een schotel dat herinnert aan het offerlam. Bittere kruiden herinneren aan de bitterheid van de slavernij in Egypte. Er is 'charoset', een zoet mengsel van honing, appels en noten, dat doet denken aan het cement tussen de stenen waarmee de Israëlieten →

Blijven denken aan de bevrijding uit Egypte

4. UITLEG VAN DE BIJBEL TEKST - VERVOLG

in Egypte steden moesten bouwen, maar dat tegelijkertijd symbool staat voor het geluk na de bevrijding. In plaats van gewoon brood worden er matses gegeten, platte broden waar geen gist in zit. Een kommetje zout water verbeeldt de tranen in Egypte. Een hardgekookt ei staat symbool voor het nieuwe leven. En bij ieder bord staan vier glazen wijn, die samen vertellen wat God voor zijn volk gedaan heeft: de beker van de uitleiding, de beker van de redding, de beker van de verlossing en de beker van de dankzegging (zie Exodus 6:6-7). Het jongste kind stelt zijn vader vier vragen over de bijzondere betekenis van de maaltijd. De eerste vraag is: Waarom is deze avond zo anders dan alle andere avonden? Het Joodse Paasfeest is een feest van bevrijding. Niet alleen de bevrijding van het volk Israël uit de slavernij, maar ook bevrijding in bredere zin: het verlangen om vrij te zijn van allerlei zaken waardoor de mens onderdrukt of gebonden wordt.

De betekenis van de vier bekers wijn

De betekenis van de vier bekers wijn gaat terug op Exodus 6:6-7, waar verteld wordt wat God voor zijn volk gedaan heeft:

Ik zal jullie uitleiden: beker der uitleiding

Ik zal jullie redden: beker der redding

Ik zal jullie verlossen: beker der verlossing

Ik zal jullie aannemen: beker der aanneming en dankzegging

De rabbijnen waren het er niet over eens of de intocht in Kanaän als een vijfde belofte moest worden gezien. Daarom werd er geen beslissing genomen over een vijfde beker. In de volksmond kreeg deze vijfde beker de naam 'de beker van Elia'. Dit glas wordt door niemand van de aanwezigen leeggedronken: het staat er voor het geval Elia die avond op bezoek zal komen.

Blijven denken aan de bevrijding uit Egypte

5. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Exodus 13:9.

224

Door dat feest zullen jullie altijd denken aan wat er gebeurd is. Altijd zullen jullie eraan denken dat de Heer zijn grote macht heeft laten zien en jullie uit Egypte bevrijd heeft.

EXODUS 13:9

BB
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje met de tekst van Exodus 13:3.

224

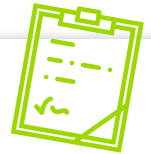
Mozes had tegen de Israëlieten gezegd: 'Blijf altijd denken aan deze dag, en eet dan brood zonder gist. Want op deze dag zijn jullie weggegaan uit het land van de slavernij. Toen heeft de Heer jullie zijn grote macht laten zien en jullie uit Egypte bevrijd.'

EXODUS 13:3

BB
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

6. WAT HEB JE NODIG?

4-12 jaar

In de kerkdienst

- een groot dienblad
- schelpenzand of speelzand
- de kijkplaat voor de tweede zondag
- voorbeeld van de projectknutsel

Om te doen: Projectknutsel – Paaskommetje

- Per kind:
- een klein schaalpje (van thuis) zonder voetje of een plastic kommetje

En verder:

- doorzichtig vershoudfolie
- zelfhardende klei
- scharen
- een aardappelschilmesje (*bij jonge kinderen alleen voor de leiding!*)
- eventueel een deegroller

4-8 jaar

Om te beginnen

- stukjes brood
- schoteltjes

4-6 jaar

Om te doen: Wat ligt er op mijn bord?

- Per kind:
- het werkblad
 - een plat kartonnen bord, doorsnee 23 centimeter
 - een papieren cupcakevormpje

En verder:

- kleurpotloden
- scharen
- lijm

4-8 jaar

Om te doen: Feest der herkenning

- Per groepje:
- de plaatjes van het werkblad
 - een papieren strook
 - een stift

En verder:

- het werkblad voor de kinderwerker
- een schaar

8-12 jaar

Om te beginnen

- een kalender

Bijbeltekst

- een bijbel

Om te doen: Eten met een betekenis

- Per kind:
- het werkblad
 - een pen

Om te doen: Proefje charoset

- Per vier kinderen:
- twee appels
 - 150 gram rozijnen
 - 100 gram gehakte noten
 - 2 theelepels kaneel
 - 3 eetlepels druivensap
 - eventueel een banaan, dadels en bruine suiker

En verder:

- een snijplank
- een grote kom
- een kopje lauw water
- een rasp
- een schilmesje
- een theelepel
- een eetlepel
- een paar bordjes
- eventueel een weegschaal